

Katechetický **VĚSTNÍK**

Č. 6 **Školní rok 2006/07 – únor**

NAJÍT ZPŮSOB, JAK ÚČINNĚ PŘEDÁVAT VÍRU

malé zastavení s plzeňským biskupem Františkem Radkovským

Mohl byste se podělit o nějakou vzpomínku z hodin náboženství?

Při svém kněžském působení ve Františkových Lázních jsem učil náboženství v kostele. V nejmladší skupině se účastnily tři velmi nadané děti ve věku 4 a 5 roků. Měly velký zájem a mnoho otázek, na které jim bylo třeba dát srozumitelné a přítom co nejvýstižnější odpovědi. V kostele byli často náhodní návštěvníci z řad lázeňských hostů, a bylo pro ně velmi zábavné sledovat, jak se potím při hledání správných odpovědí a vysvětlení.

Kdo byl pro vás nejlepším učitelem (a proč)?

Můj katecheta z obecné školy P. Jaroslav Procházka. Rád vzpomínám na jeho poutavé biblické příběhy. Mnohé z nich jsem si zapamatoval na celý život.

Co vám v poslední době udělalo radost?

A) To, že přišel ředitel soukromé městské nemocnice v Plzni žádat o větší duchovní péči především do léčebny dlouhodobě nemocných a nabídl v ní zřídit kapli. Dal jsem k dispozici řeholní sestru, která obchází jednotlivé nemocné se slovy účasti a povzbuzení a zájemcům podává eucharistii. Přijali ji s velkou radostí a dokonce k tomu uspořádali tiskovou konferenci.

B) Velký zájem školních tříd, které před Vánoce navštěvovaly katedrálu a naslouchaly výkladu a katechezi.

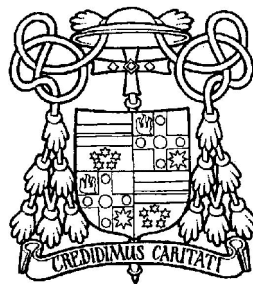
C) Plná katedrála převážně mladých lidí na půlnoční vánoční bohoslužbě slova. Byli přítomni se zájmem a s radostí, kterou jsme na nich viděli, když jsme se na závěr s každým osobně loučili.

Co považujete pro současnou dobu za nejdůležitější?

Najít způsob, jak účinně předávat víru především mladým lidem.

Co byste přál katechetům do jejich služby?

Aby tento způsob našli a co nejvíc ho používali.

(Maš)

OBSAH čísla 6/2006-07**Téma: Církev**

- **Vzděláváme se**
Církev jako společenství
- **Inspirace pro katechezi**
Církev je apoštolská
- **O křesťanství nejen černě**
Manželství v rodině a rodina v rodu
- **Okénko rodinné katecheze**
Učit se děkovat

PŘÍLOHY:

- **Luštěnky a pracovní listy**
Co kdo v církvi dělá?
Uvedení Páně do chrámu
Postní doba
Chcete být bibliotékařem?
- **Postní speciál**
Jak prožít postní dobu ve farnosti či v rodině
- **Příloha PMDD**
Příprava na 3. celostátní kongres PMDD (5)

VZDĚLÁVÁME SE**📖 Církev jako společenství**

Dvacet let po skončení 2. vatikánského koncilu (1985) se konalo mimořádné shromáždění Biskupského synodu. Na něm bylo konstatováno – jak později potvrdil dokument z Kongregace pro nauku víry *Communiois notio* (1992), že stěžejním pojmem, jímž lze vystihnout tajemství církve, je *společenství* (communio).

Obnovené pojetí církve jako společenství

Až do začátku 2. tisíciletí – uvádí kardinál Kasper – bylo viditelné uspořádání církve vždy úzce spojeno s jejím svátostným životem, zejména pak s eucharistií. Během tzv. eucharistických sporů (první proběhl již v 9. století, druhý ve století 11.) došlo k důležitému posunu: eucharistie se stále více chápala jen jako uspořádaný obřad (liturgie), zatímco církve se chápala od Řehoře VII. dále jako ta, která vykonává na tomto světě moc, o kterou se nějak dělí s nositeli světské moci. Ještě na 4. lateránském koncilu (1215) se pojednává na jedné straně o povaze eucharistie (užívá se termínu „předpodstatnění“), na druhé straně papež Inocenc III. usiluje o jednotu církve. V tomto období ustavuje papež Urban IV. svátek Božího těla (1264), který poukazuje na ústřednost eucharistie v růstu církve jak na rovině osobní, tak též společenské.

S příchodem novověku se zájem stočil na otázku rozdělení moci; v tomto kontextu se církve vysvětlovala jako *societas perfecta inequalium* – dokonalá společnost, která v sobě sdružuje zásadně různé stavy. Eucharistie se pak stávala nástrojem individuálního

růstu ve svatosti.

Reformátoři obecně poukazovali na nesrovnalosti ve viditelné – společenské podobě církve. Radikální reformátoři (od Valdenských přes Wiklefa a tehdejší Oxford až po reformátory 16. století) nakonec rozdělovali vnitřní identitu církve, zakládající se na eucharistii, od její viditelné podoby, oddělovali tedy církev nebeskou od církve pozemské. Církev pozemskou nicméně bylo třeba též uspořádat, takže vznikl nový model *církevní obce* v duchu humanisticko-demokratických tendencí.

Vedle reformačních snah po nové podobě církevních obcí přináší 16. století též reformu na poli katolické církve, která se zakládá na obnovené hierarchii (kněží a biskupové) a silném apoštolátu. Podle *Y. Congara* byla církev od reformace dále vystavena ve svém sebe-pochopení bolestným jednostrannostem, s nimiž prostě musela žít. Postupně se podařilo dojít až k takovému pojmu *společenství* církve, který ve svých posledních verzích nestihl ještě zcela „zaschnout“.

Společenství partikulární církve

2. vatikánský koncil zakládá církevní společenství na *apoštolství*: Kristus založil církve ustanovením apoštolů, kteří tento dar nenechali ležet ladem a rozvinuli ho do plné šíře: hlásali evangelium, byli nástroji působení Ducha Svatého a shromažďovali církve, která nebyla ani jen místní obcí, ani jen ohromným zástupem bezejmenných věřících, ale uspořádaným, „hierarchizovaným“ lidem Božím (LG 19). Tento dar *apoštolství* v církvi přetrvává, když se předává z jedné generace biskupů do další a zůstává zachován v rámci živé místní (partikulární) církve: „Diecéze je část *Božího lidu* svěřená do péče *biskupovi* ve spolupráci s kněžstvem; v sepětí se svým pastýřem, který ji skrze *evangelium* a *eucharistii* sdružuje v *Duchu Svatém*, tvoří místní církve. V ní je opravdu přítomná a působí jedna, svatá, katolická a apoštolská církev.“ (*Christus Dominus* 11)

Společenství univerzální církve

Místní církvi přináší apoštolství vnitřní identitu, ovšem ne jenom ji. Vahou apoštolství samého je místní církve také součástí církve univerzální. Dosud jsme si mohli uvědomit, že máme na světě řadu partikulárních církví. Jenže Kristus je *jeden* a založil *jednu* církve. Proto společenství *partikulárních církví* jsou současně společenstvím *církve univerzální*. Jak? Každá partikulární církve spočívá na daru apoštolství, kterému slouží místní biskup. Zvláštnost biskupského ministeria (služby) je v tom, že biskup je nejen představeným místní církve ve své diecézi, ale je též součástí biskupského sboru. Biskupský sbor navazuje na sbor Dvanácti apoštolů, v jejichž středu je apoštol Petr. Petrův úřad má za úkol nejen posilovat ve víře, což náleží každému apoštolovi a následně biskupům, ale navíc celému daru apoštolství v církvi přináší jeden rys: starost a péči o jednotu církve. Proto univerzální církve nemá být jen souborem místních církví, ale v Kristově jednotě uspořádané společenství místních církví (LG 22 a 23).

K zamýšlení

Co všechno se mi vybaví, když zaslechnu obrat „společenství církve“? Mám na mysli „společ“, tedy lidsky semknutou skupinu, kde se daří navazovat i méně formální, tedy otevřenější vztahy? Jestliže je otevřenost důležitou vlastností společenství, pak je dobré si uvědomit, že otevřenost v církvi coby společenství je *formálním rysem*, tedy dává formu (tvar) konkrétní podobě místní církve. Pokud ji nemá, stává se deformovanou, přestává být církvi – společenstvím. Z *eucharistie* je třeba získat v církvi takovou otevřenost, která může dát církvi formu společenství.

ThLic. Prokop Brož

INSPIRACE PRO KATECHEZI

MLADŠÍ ŠKOLNÍ VĚK

Církve je apoštolská

Pomůcky: kámen, kartičky s názvy služeb v církvi, jáhenská a kněžská štóla.

Vyprávění: Katecheta pozve děti k sobě a poprosí je, aby vytvořily kruh. V ruce drží kámen a vypráví dětem příběh o jáhnu Štěpánovi. Potom vyzve děti, aby se pozorně dívaly na kámen, a řekne: „Ježíš o sobě mluví také jako o kameni, který stavitelé zavrhli, ale který se

stal kamenem úhelným. Je to kámen, bez kterého nemůže stavba stát. Stejně tak i my nemůžeme žít bez Ježíše. Moc ho potřebujeme! Kámen, který držím v ruce, je mrtvý, není v něm život. Ale Ježíš žije, je to tedy živý kámen, který potřebujeme, abychom správně žili a dobře postavili dům svého života. I my jsme živými kameny. Každý pokřtěný člověk je kamenem v těle církve. A církev je tam, kde se lidé mají rádi a kde si podávají ruce. Nyní se pokusíme takovou stavbu také vytvořit.“

Katecheta vyzve děti, které stojí v kruhu, aby se chytily za ruce a společně je zvedly nahoru. Vznikne tak klenba z živých kamenů. „Každý kámen ve stavbě má své místo a je moc důležitý. Je však třeba být na svém místě a stavbu – tedy církev – neopouštět. V tom nám pomáhají další živé kameny, kterými jsou jáhni, kněží, biskupové a papež.“

Dynamiky:

- **Kartičky s názvy služeb v církvi**

Katecheta přinese kartičky nebo papíry, na kterých jsou napsány názvy jednotlivých služeb – jáhen, kaplan (farní vikář), farář, děkan, biskup, arcibiskup, kardinál, papež. Úkolem dětí je poskládat tyto služby od nejnižší po nejvyšší. Skládání kartiček se dá provést i formou soutěže družstev (každé družstvo dostane stejný seznam: vítězí to družstvo, kterému se podaří poskládat služby ve správném pořadí nejrychleji a správně).

- **Jáhenská a kněžská stóla**

Katecheta přinese dětem na ukázkou obě stóly. Pokud je nemá k dispozici, přinese alespoň jejich obrázky. Zeptá se děti, jaký je mezi nimi rozdíl, kdo nosí tu či onu stólu, a nakonec si vypráví s dětmi o tom, jaké jsou rozdíly mezi knězem a jáhnem. Co všechno může a nemůže dělat jáhen v církvi?

- **Exkurze do sakristie**

Katecheta se domluví s knězem či kostelníkem a vydají se s dětmi do sakristie. Tam jim ukáže, co se všechno při mši používá – kalich, konvičky, misál... Poznávací návštěvu využije také k tomu, aby se děti naučily, jak se jmenují jednotlivé části kněžského oděvu (alba, stóla, ornát, pluviál, klerika).

Petr Havlát

STARŠÍ ŠKOLNÍ VĚK

Církev je apoštolská – hierarchický prvek v církvi

Pomůcky: nálepky, razítka.

Pro jakýkoliv výklad o hierarchickém uspořádání církve je nutné dodržet postup, který je obsažen v encyklice *Lumen Gentium*. Ta nejprve mluví o církvi jako o Božím lidu (kap. 2), a teprve pak o úřadech a službách v něm a pro něj (kap. 3 a 4). Proto i při katechezi je důležité nejdříve zdůraznit společenství církve jako celek. Na základě našeho křtu jsme si všichni rovni co do důstojnosti i činnosti. Na základě této rovnosti všichni spolupracují na rozvoji Těla Kristova, každý podle svého postavení a úkolů.

Dynamiky:**• Stejná rovnost a důstojnost**

Následující dynamika má pomoci mladým pochopit otázku rovnosti a stejné důstojnosti.

Každý od vedoucího hry dostane na čelo nálepku. Na nálepce je nějaký symbol, např. kolečko, trojúhelník, křížek, hvězdička, ale také třeba obrázek nějakého zvířete nebo auta. Některé symboly se mohou i opakovat – např. ve skupině může být i několik hvězdiček. Zadání ke hře zní: utvořte podle obrázků, které máte na čele, takové množiny, která se vám zdají být logické. Skupina se postupně seskupuje do množin, které považuje za logické. Např. všechna zvířátka nebo všechny věci. Vedoucí hry stále trvá na tom, že ví ještě o jedné kombinaci, podle které by se mohli seskupit. Onou kombinací je to, že všichni tvoří jednu množinu „onálepkovaných“ neboli označených jedinců. Pokud skupina na tuto kombinaci nemůže přijít, vedoucí jim ji nesmí prozradit, ale musí je navádět a napovídat tak dlouho, až na to skupina přijde sama. Při nápovědě dbá na to, aby napovídal např. slovy: „máte hledat to, co vás spojuje, a ne, čím se lišíte“, popř. napovědět, ať najdou to, v čem jsou si rovni. Výsledná kombinace vzbuzuje údiv, neboť množina obsahuje všechno možné, tak jako Boží lid je tvořen všemi možnými lidmi, které Pán povolal. Na doplnění je možné si přečíst úryvek ze sv. Pavla *1 Kor 12,12-30*.

• Biskup – kněz – jáhen

Tato dynamika s následnou diskusí je nutná pro správné pochopení toho, co bude následovat, a sice katecheze o hierarchické struktuře církve. Vedoucí může nejprve na základě údajů z Katechismu (KKC 871 až 896) vysvětlit vznik a funkci jednotlivých úřadů v církvi (biskup, kněz, jáhen). Je třeba zdůraznit, že úřad a s ním spojená moc biskupa, kněze či jáhna není privilegiem, ale službou pro ostatní v Božím lidu. K tomu nám pomůže následující cvičení.

Společně hledáme, v čem spočívá služba biskupa, kněze a jáhna. Na tabuli napíšeme biskup, kněz, jáhen a dopisujeme úkoly, které má každá z těchto osob. Vedoucí pak může vysvětlit, že služba se dává rozdělit do tří oblastí: učit, vést a posvěcovat. Následně mohou mladí to, co napsali na tabuli, roztrždit do těchto tří oblastí.

V důsledku toho, že se v současné společnosti stále mluví o demokratickém uspořádání jako o jediném správném, může se pak mnoha mladým jevit nauka o hierarchickém uspořádání církve jako nemoderní. Nicméně i v církvi najdeme přes její hierarchické uspořádání prvky demokracie. Následně pomáháme mladým objevovat instituce, které zastupují demokratický prvek v církvi. Pastorační rada farností, ekonomická rada, pastorační rada diecéze... Zároveň vysvětlujeme jejich funkci pro život církve.

Můžeme však postupovat také opačně. Hledáme kolem sebe věci a společnosti, které v sobě nesou prvky hierarchického uspořádání. Např. organizační struktura různých podniků. Společně můžeme hledat výhody tohoto uspořádání a porovnat, v čem se liší hierarchicky uspořádaný a řízený podnik a hierarchicky uspořádané společenství církve.

Pavel Kafka

Jestliže Kristus miloval církev i přes její nedostatky, a téměř by se dalo říci, že je neviděl, kdo jsme my, že ve slabostech a ubohostech církve nacházíme důvod k tomu, abychom ji kritizovali? Myslíme, že Kristus nezná lépe než my hříchy církve? Nevěděl, za koho zemřel?

Sv. Kateřina Sienská

O KŘESŤANSTVÍ NEJEN ČERNĚ

Manželství v rodině a rodina v rodu

V současnosti se už velmi dlouho mluví o „krizi rodiny“. V čem tato krize spočívá především? A co dalo křesťanství světové kultuře, pokud jde o manželství a rodinu?

Biblické poselství je jasné: identifikace člověka je možná jedině v sociálním rámci („Není dobře člověku samotnému“, *Gn 2,18*) a od počátku stvoření se uskutečňuje v rodině. Základním a nenahraditelným posláním rodiny je dvojí: dát dítěti poznat jeho vlastní hodnotu (odpovídá části Ježíšova přikázání milovat bližního „jako sebe“) a naučit ho vztahům, vidět v druhých lidech hodnotu pro život, a ne překážku (odpovídá části Ježíšova přikázání „milovat bližního“ jako sebe). Člověk totiž sám od sebe oboje splnit nedokáže.

Staré světové kultury ale dodnes stavějí na širší rodině, než jsme zvyklí – na rodu. Ten je vnímán jako základní prostředí pro rodinu. Novinářka Petra Procházková napsala o Afghánistánu: „Ve srovnání s naším způsobem pomoci sociálně slabým... nikdo z oněch sociálně slabých na státu nic nechce a nic od něj neočekává... Nikdo jiný než oni sami a jejich rodina za ně překerní situaci nevyřeší. Když přijdou o nohu, ruku, manžela či celou rodinu, neběží na úřad, ale ke strýčkovi, k otci, k bratrovi nebo sestřenicí... Tento způsob „systému výhradní rodinné podpory“ je osvědčen celými staletími a nevyvolává žádné politické vášně“ (*KT 4/2006, příl. Caritas, čl. „Země bez domovů duchodců“*).

Starý zákon tuto kulturu široké rodiny respektuje. Vnímá ji ovšem jako „Boží lid“, neboli „rod Boží“. Ježíš Kristus toto prastaré pojetí ponechává, ale mění jeho základ. Svou novou rodinu – církev propojuje on sám. Neodstraňuje tím základní rodinu, tedy rodiče s dětmi. Stále tedy platí, že muž a žena mají opustit své rodiče a přilnout k sobě. Církev však pro ně vytváří důležité životní prostředí, prostor pro solidaritu, pomoc, výchovu.

Rodiny nemají žít izolovaně, ale mají se učit žít v rámci rodu – církve. V moderní době to je ovšem problém. Do role „širší rodiny“ se díky vlivu socialistů totiž nainstaloval stát. Už papež Lev XIII. (encyklika *Rerum novarum* 1891) odsoudil socialismus za to, že nahrazuje roli rodu státem: „Když tedy socialisté pomíjejí péči rodičů a zavádějí péči státní, jednají proti přirozené spravedlnosti a rozvracejí pevné rodinné svazky“ (*čl. 11*). Papež ví, co říká. Když nebude fungovat „rod“, dostane se do krize i základní rodina. Stát pro ni není schopen zajistit živnou půdu, jako to dokáže ve starých kulturách rod a v křesťanství církev.

V moderní kultuře, kde člověk a lidský život nemají příliš velkou hodnotu (papež Jan Pavel II. psal v encyklice *Smíření a pokání* o tzv. „kultuře smrti“), pochopitelně v očích mnoha ztrácí rodina smysl. Obtížně totiž uplatňuje své poslání – výchovu k mezilidským vztahům. Bez uznání křesťanských hodnot se proto ve společnosti mezilidské vztahy řadí na jedno z posledních míst v hodnotovém žebříčku a logicky ztrácí smysl rodina.

Bez uznání významu základní rodiny, rodu i místní církve nebudou lidé za nějaký čas vůbec chápat, proč se ženit a vdávat, a budou pouze řešit reprodukci společnosti, „produkci“ mobilních pracovních sil (jak to dnes bohužel nepřímo podporuje evropská, konkrétně školská legislativa). Daleko víc pak bude prosazována nezávaznost a volnost ve vztazích.

Křesťanství a jeho myšlenky tedy nejsou jen nástavbou pro rodiny a společnost, nabídkou duchovního koníčka, ale nesmírně důležitým životním základem celé společnosti.

VYLUŠTILI JSTE SPRÁVNĚ?

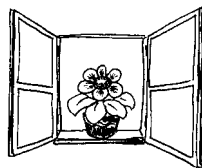

- ☉ Správné odpovědi **Chcete být bibliionářem:** 1D, 2A, 3B, 4D, 5C, 6C, 7A.
Nápověda „po telefonu“: 1. Nevíme. – 2. Jan 2,1-11. – 3. Lk 8,42. – 4. Mk 10. – 5. Mk 7,31n. – 6. podívej se do Bible. – 7. Mk 15,21.
- ☉ **Kdo co v církvi dělá:** (Spravuje farnost: K. – Svolává koncil: P. – Předsedá farní radě: K. – Nosí fialovou kleriku: B. – Volí ho konkláve: P. – Nosí černou kleriku: K. – Je římským biskupem: P. – Světí posvátné oleje na Zelený čtvrtek: P i B. – Je podřízen biskupovi: K. – Světí biskupy: P i B. – Je mu svěřena péče o diecézi: B. – Nosí kleriku bílé barvy: P. – Světí kněze: P i B.
- ☉ **Postní doba:** Pořadí doplněných slov: postní doba, Popeleční středu, popela, prach, obrátíš, půst, konat dobro, ratolestí. – 40 dní; Gn 7,17: 40 dní a nocí trvala potopa za Noema; Dt 8,2: 40 let putovali Izraelité pouští; Mk 1,13: 40 dní byl Ježíš na poušti.

OKÉNKO RODINNÉ KATECHEZE

Nešídíme naše děti o Boha?

Učit se děkovat

Jedno z prvních slůvek, kterému obvykle rodiče učí své děti, je slovo „děkuji“, „díky“. „Nezapomněls poděkovat?“, „Co se říká?“ slyšíme občas. Je dobré, když si lidé v rodině vzájemně děkují, třeba i za maličkosti, když jsou všímaví, neberou věci za samozřejmé a dokážou druhého pochválit. Tam, kde tato atmosféra vládne, není pro děti těžké, aby si umění děkovat osvojily.

Stejně jako v přirozené výchově, tak i ve výchově náboženské patří k jednomu z prvních „krůčků“ učit se děkovat – děkovat Bohu. Lidé, kteří Bohu důvěřují, jsou si vědomi toho, že mu vděčí za svoji existenci. Je krásné vědět, že jsme stvořeni, abychom žili a náš život aby se rozvíjel. Když si rodiče večer s dětmi sednou a vzpomínají, co ten den zažili pěkného, otevírá se dětskému vnímání nový obzor, život se prohlubuje a stává se citlivým pro věci a lidi kolem nás: kamarády, tatínka a maminku, dobré jídlo, slunce, rostliny, zvířata, čas ke hraní apod. Spojíme-li toto vzpomínání s děkováním Bohu, odehrává se docela podstatný způsob náboženské výchovy. Pro děti je velmi pozitivním zážitkem smět společně s rodiči děkovat a objeovat všechno to dobré a krásné, čím nás Bůh obklopuje.

Když Bohu děkujeme, poznávají děti pozvolna bez složitého vysvětlování, odkud vše pochází, včetně nás lidí. To všechno tady není jednoduše samo sebou, ale proto, že to Bůh chce pro naše dobro. Děti se učí skrze děkování, že nejsou na světě náhodou, že jsou chtěné, že je jim Bůh nablízku a má je rád. Vděčnost vytváří vztah. Umožňuje pozitivně vychovávat lidi, dát jim důstojnost a zároveň jistotu, že nejsou na všechno sami.

My lidé velice často zapomínáme děkovat. Souvisí to s tím, že když nepoděkujeme, nic zvláštního se nestane. Mnohem víc jsou rozšířeny modlitby prosebné, protože pomáhají mírnit strach a dávat naději v extrémních situacích, jako je nemoc, neštěstí, nedostatek apod. Zamysleme se v této souvislosti nad tím, co může nezištnou a nás obohacující vděčnost podpořit a co ji může ztížit:

- Spočívá-li náboženská výchova převážně v naučných poučkách bez souvislosti s životem, pak touha děkovat Bohu je vzdálená. Je potřeba přejít od pouhého náboženského vědění ke vztahu důvěry, protože „všecko, co Bůh stvořil, je dobré, když to člověk přijímá s děkováním“ (srov. 1 Tim 4,4).
- Lidé, kteří se otevřou otázkám po smyslu života, poznávají, že nic není samozřejmé. Vyžaduje to však ochotu přemýšlet, meditovat a nebránit se náboženským otázkám. V opačném případě se může stát, že člověk žije bezmyšlenkovitě, bere všechno jako samozřejmé a nakonec se ani z ničeho neraduje a na nic neteší. Vnitřní poznání a zážitek děkování Bohu má co do činění s pokorou. Pokora není pocit poníženosti, nýbrž svobodné uznání Boha jako tvůrce života a Pána života – i mého.
- Lidé, kteří svůj život prožívají jako krásný a pozitivní, budou děkovat svému Tvůrci spíš než někdo, jehož život je převážně poznamenán utrpením. V tradici žalmů nacházíme prosby i dík, ale také zlořečení a nářek. Toto napětí, v němž se lidský život může někdy ocitnout, je tedy biblickému líčení blízko. Jak můžeme vždycky a za všecko děkovat? Za své postižení, za smrt v rodině, za každodenní utrpení? Je to nevýslovně těžké. Ale i zde se můžeme něčemu naučit od Ježíše. On plakal, když jeho přítel Lazar zemřel, prožíval hluboký strach na Olivové hoře a prosil Boha, aby od něj odňal kalich utrpení. Na kříži volal: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?“ (Mk 15,34)
- Žádný život není bez bolesti a nelze vyžadovat, aby člověk ve všech situacích Boha jen chválil. Mohlo by to vést dokonce k tomu, že by své nebo cizí utrpení bagatelizoval a v důsledku výlučně „pozitivního myšlení“ vztah k problémům, k smutku a bolesti ztratil. K umění děkovat patří neoddelitelně i umění plakat.

MaŠ

POSLEDNÍ SLOVO MAJÍ DĚTI

- ☺ Uzdravení deseti malomocných (ve 4. třídě).
Jeden uzdravený se vrátí a říká: „Děkuji ti, Pane Ježíši.“
Ježíš odpoví: „Není zač.“
- ☺ Jaký máme jiný název pro Hromnice?
„Uvedení Páně do krámu.“

od katechetů

© Biskupství brněnské, Katechetické centrum, Petrov 8, 601 43 Brno
tel. 543 235 030, kl. 227, 247 nebo 257, e-mail: kc.brno@biskupstvi.cz
<http://kc.biskupstvi.cz>

Evidenční číslo periodického tisku: MK ČR E 12332.

Zpracování: Mgr. Marie Špačková, Mgr. Jitka Šebková, Iva Fukalová (ilustrace).
Jazyková korektura: RNDr. Josef Gerbrich.

S církevním schválením brněnského biskupa Mons. ThLic. Vojtěcha Cikrleho
čj. Ep/680/03 z 9. 6. 2003.

Vychází 9× do roka (během školního roku). Toto číslo bylo dáno do tisku 11. 1. 2007.